

overfor Præster og overfor andre Embedsmænd, at de fik overladt Jord til Udnyttelse, er vi jo efterhaanden kommet bort fra, og det er maaske heller ikke nogen Skade til. Som den højtærede Minister allerede har bemærket, er der heller ikke ret mange Præster, som selv driver deres Præstegaarde. Disse er som Regel bortforpagtede, og det vil ikke afstedkomme stor Forandring for Præsterne og vil sikkert ikke føles som noget stort Savn, at en Del af denne Jord bliver solgt i Stedet for at være bortforpagtet. Der regnes med, at der paa denne Maade kan disponeres over — Ministeren nævnedes 30 000 Tønder Land, jeg har ogsaa hørt lidt højere Tal, men i alt Fald en 30 000 Tønder Land vil blive frigivet til Udstykning. Det betyder noget, selv om det ogsaa er rigtigt, som der er sagt, at det ikke vil betyde ret meget i det store og hele med Hensyn til Oprettelse af Husmandsbrug. Det er alligevel noget at begynde med, og jeg mener, det er et godt og samfundsnyttigt Foretagende, idet denne Jord sikkert vil blive udnyttet bedre og skaffe Arbejde og Føde til flere Personer ved at blive udstykket, end Tilfældet er under de nuværende Brugsformer. At der alligevel bliver et Stykke Jord tilbage ved Præstegaardene, mener jeg paa den anden Side ogsaa er heldigt, saaledes at Præsterne kan holde Køretøj og faa de nødvendige Produkter til deres Husholdning hjemmeavlet. Alt i alt mener jeg, at vi ikke behøver at nære nogen Ængstelse med Hensyn til denne Side af Sagen, og jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling her i Tinget og vil senere tillade mig at foreslaa, at det henvises til et Udvalg.

Døcker: Det Parti, hvortil jeg hører, har i mange Aar arbejdet paa at løse Spørgsmaalet om at skaffe egne Ejendomme til den Del af Befolkningen, som vel har Lyst, men ikke har pekuniær Evne til at forskaaffe sig selv et Landbrug, hvorpaa de har Udsigt til at kunne ernære sig og deres Familie ved eget Arbejde. Det er ganske naturligt, at i disse Tider, hvor Jordprisernes og Ejendomsprisernes Stigning som Følge af Produkternes Stigning i høj Grad har vanskeliggjort Oprettelsen af saadanne nye Hjem, er Ønsket om at faa saadanne Ejendomme blevet stærkere og stærkere, og de Krav, der maa stilles til Statskassen af den Grund, bliver selvfølgelig større og større. Noget af det, det har ligget nærmest for at tænke paa i

denne Forbindelse, er, som den højtærede Minister bemærkede, naturligvis Præstegaardsjorderne. Spørgsmaalet har været behandlet i Landbokommissionen, og der er ved det den straks iøjnespringende Fordel, at det er Jordlodder, der ligger fordelt jævnt udover hele Landet, men der er dog en Hovedanke, som jeg gerne straks vil gøre gældende overfor den Maade, hvorpaa der er taget fat paa Spørgsmaalets Løsning nu. Det er, forekommer det mig, uheldigt, at det sker paa denne stykkevise Maade. Den højtærede Minister oplyste, at det drejede sig om ca. 30 000 Tdr. Land, saa at der kunde blive maaske et Par Tusinde selvstændige Brug ud deraf. Det er selvfølgelig ikke noget, man kan bygge noget alvorligt paa. Det forekommer mig at ville være bedre, om man samlede sine Bestræbelser paa at udforme et Lovforslag, som omhandlede alle disse Forhold i Stedet for, at vi nu faar disse Jordlove stykkevis. Der er jo ogsaa et andet Lovforslag af denne Art, som staar paa Dagsordenen i Dag, og der er et Lovforslag, som for Øjeblikket ligger i Folketinget, omhandlende Lens og Stamhusenes Overgang til fri Ejendom, og der er endelig et Lovforslag om Salg af Jord i offentligt Eje — det ligger her i Tinget —, som paa mange Maader vedrører samme Emne som det her foreliggende, ja, i Virkeligheden for Hovedpartens Vedkommende behandler det samme Spørgsmaal. Jeg tror, at det havde lettet Overvejelserne og fremmet Opnaaelsen af det Maal, man stræber efter, hvis man havde søgt at faa en samlet Plan over hele denne Lovgivning og den Maade, man bør gribe Sagen an paa. Mit Parti har i det andet Ting gjort et Forsøg paa at faa en saadan samlet Lovgivning. Det har desværre ikke kunnet accepteres, men jeg har ikke opgivet Haabet om, at man kunde faa noget mere Øren derfor i dette høje Ting.

Mit Parti lige saa vel som alle andre er klar over, at Staten maa yde et meget stort Bidrag, men jeg maa straks sige, at vi maa gøre os klart, at en hurtig Virkning af de Bestræbelser, som her søges fremmet, vil ifølge Forholdenes Natur ikke kunne ventes. Selv om man vedtog Forslagene i den videst mulige Form, vil dog rent praktiske Vanskeligheder stille sig i Vejen for at naa det store Maal, der her sættes, at standse Indvandringen fra Landet til Byerne, søge at faa udnyttet den danske Jord i videre Udstrækning og at skabe saa mange selvstændige Hjem som muligt. Saaledes som